

Utrikesutskottets betänkande

1983/84:3

om verksamheten inom Nordiska rådet

Berättelsen

Nordiska rådets svenska delegation har i en berättelse (redog. 1983/84:4) redogjort för sin verksamhet från den trettionde t. o. m. den trettioförsta sessionen, som ägde rum den 21–25 februari 1983 i Oslo.

Vid sessionen antogs 34 rekommendationer till de nordiska ländernas regeringar resp. Nordiska ministerrådet rörande samarbetet på de juridiska, kulturella, social- och miljöpolitiska, trafikpolitiska och ekonomiska områdena. Vidare godkändes fem yttranden över Nordiska ministerrådets berättelse om det nordiska samarbetet samt ett yttrande över Nordiska ministerrådets budgetförslag för år 1984.

Utskottet

Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att berättelsen ger en fyllig och allsidig redovisning av verksamheten i Nordiska rådet under den angivna tidsperioden. Skildringen domineras av naturliga skäl av den 31:a sessionen i Oslo, då rådet antog ett ovanligt stort antal rekommendationer. Flera av dessa tilldrar sig särskilt intresse.

Mot bakgrund av den ekonomiska krisen i Västeuropa och en betydande arbetslöshet i Norden finner utskottet det mycket positivt att rådet kunde anta en övergripande rekommendation om en handlingsplan för ekonomisk utveckling och full sysselsättning. Såväl i generaldebatten som i utskottsberättandet underströks det önskvärda i en gemensam ekonomisk strategi för alla OECD-länder till förmån för ekonomisk tillväxt.

Rekommendationen bygger på tre förslag från de stora partigrupperingarna i rådet, om vilka enighet uppnåddes. Detta visar att den redan tidigare eftersträlvade samverkan inom de politiska grupperingarna över nationsgränserna nu kommit att präglade även det ekonomiska samsarbetsområdet. Allmänt sett torde ökat gemensamt uppträdande av liknande politiska partier i rådet bidra till en djupare förankring av rådsarbetet i de nationella parlamenten.

På det ekonomiska området fattades vidare beslut om en fördubbling av Nordiska investeringsbankens grundkapital, vilket bör kunna leda till ökad stimulans för nordisk företagsamhet.

Vid sessionen framlades sex ministerrådsförslag som utmynnade i rekommendationer, däribland om nordiskt kultursamarbete under 1980-talet, om handlingsprogram för samarbete inom bostads- och byggområdet, om

handlingsplan på datateknologiområdet samt om program för nordiskt samarbete om miljövård under åren 1983–1987.

Ett för Nordiska rådets egen del mycket viktigt beslut var utökningen av dess medlemsantal från 78 till 87 för att möjliggöra de självstyrande områdenas – Färöarna, Grönland och Åland – stärkta representation i rådet. Beslutet innebar bl. a. ändringar i den nordiska samarbetsöverenskommelsen (Helsingforsavtalet). Utskottet har tidigare behandlat denna fråga och tillstyrkt att riksdagen godkänner ändringarna (prop. 1983/84:24; UU 1983/84:2).

Utskottet finner också anledning fästa uppmärksamheten vid den nya budgetprocedur för behandling av Nordiska ministerrådets allmänna budget som tillämpas som en försöksordning från hösten 1982. Motsvarande försöksordning har också beslutats för den nordiska kulturbudgeten. Proceduren innebär att ministerrådets budgetförslag efter ordinarie behandling i rådets organ och på grundval av betänkande från budgetkommittén framläggs för diskussion i plenarförsamlingen. Detta skedde för första gången vid Oslosessionen.

Utskottet anser för sin del att detta behandlingssätt, som förutsätter en grundlig genomgång av utskottens sakområden, bör kunna leda till en effektiviserad budgetbehandling med klarare markering av parlamentarikernas prioriteringar, samtidigt som den parlamentariska insynen och inflytandet över den nordiska budgeten ökar.

Utskottet emotser med intresse en ökad effektivisering av det nordiska samarbetet, dess organisation och arbetsformer. Denna fråga skall inom kort behandlas i rådet på grundval av en rapport från den vid 31:a sessionen tillsatta s. k. 5-mannautredningen för en översyn av samarbetsformerna mellan rådet och ministerrådet.

Hemställan

Utskottet hemställer

att riksdagen lägger Nordiska rådets svenska delegations berättelse angående sin verksamhet från den trettionde t. o.m. den trettioförsta sessionen (redog. 1983/84:4) till handlingarna med gillande av vad utskottet anför.

Stockholm den 29 november 1983

På utrikesutskottets vägnar
STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Stig Alemyr (s), Sture Korpås (c), Carl Bildt (m), Sture Palm (s), Margaretha af Ugglas (m), Axel Andersson (s), Sten Sture Paterson (m), Bengt Silfverstrand (s), Ivar Virgin (m), Bertil Måbrink (vpk), Nils Svensson (s), Pär Granstedt (c), Ola Ullsten (fp), Gunnar Ström (s) och Ulla-Britt Carlsson (s).

